

Norges hovedbudskap under FNs Kvinnekommisjon 2026

- **samlet innspill fra Norsk Kvinnesaksforening, Kvinneuniversitetet i Norden, Internasjonal kvinneliga for fred og frihet - Norge, JURK - Juridisk rådgivning for kvinner, Krisesentersekretariatet, Kvinnefronten og Norges KvinneLobby.**

Norges KvinneLobby takker for muligheten til å komme med innspill til Norges arbeid under CSW70.

Kjønnsperspektiv i lovgivning og politiske beslutninger

Norges hovedbudskap under CSW70, med hovedtema Access to Justice, bør være at reell likestilling og full realisering av kvinners og jenters menneskerettigheter forutsetter et tydelig og systematisk kjønnsperspektiv i lovgivning og politiske beslutninger.

Fravær av systematiske kvinne- og kjønnskonsekvensanalyser i lovarbeidet får ofte negative følger for kvinner og jenter. Forskjeller i samfunnet gjør at kjønnsnøytrale lover i praksis gir ulike utslag for menn og kvinner.

Den norske delegasjonen bør derfor fremheve at all utforming av, og arbeid med, politikk og lovgivning skal ha et forankret og gjennomgående kjønnsperspektiv.

Tilgjengelig og tilpasset rettighetsinformasjon

For at kvinner og jenter skal kunne realisere sine økonomiske, sosiale og politiske rettigheter, er tilgjengelig og tilpasset rettighetsinformasjon avgjørende. Dette er ikke mulig uten et grunnleggende kjønnsperspektiv – et poeng delegasjonen bør løfte aktivt under CSW.

Myndighetene må særlig sikre at kvinner som møter flere barrierer enn majoritetsbefolkningen, har reell tilgang til slik informasjon. Dette gjelder blant annet kvinner med minoritetsbakgrunn og kvinner med funksjonsnedsettelse.

Løfte norsk lovgivning

Under CSW bør norske myndigheter fremheve at Norge har en kjønns spesifikk formålsbestemmelse i likestillings- og diskrimineringsloven, som fastslår at loven særlig skal bidra til å bedre kvinners stilling.

Til tross for at Norge har fått gjentatt FN-kritikk for et gjennomgående kjønnsnøytralt lovverk, står likestillings- og diskrimineringsloven som et viktig unntak – og et eksempel på lovgivning i tråd med internasjonale forpliktelser, som FNs kvinnekonvensjon og Istanbulkonvensjonen.

Formålsbestemmelsen har bred støtte i det norske likestillingsfeltet og bør løftes frem i internasjonale fora, som CSW. I en tid preget av globale motstrømninger som søker å usynliggjøre kvinners og jenters særskilte utfordringer, er det særlig viktig å verne om bestemmelsens innhold og signaleffekt.

Samarbeid og dialog med sivilt samfunn

Et tett samarbeid mellom myndigheter og sivilt samfunn generelt – og organisasjoner som arbeider for kvinners og jenters rettigheter spesielt – er en forutsetning for kunnskapsbasert politikk, kjønnsperspektiv og reell tilgang til rettigheter for alle.

Norske representanter bør under CSW løfte frem positive erfaringer og resultater fra et etablert samarbeid mellom myndigheter og sivilsamfunn, som et virkemiddel for å sikre kjønnsperspektiv i alle ledd av politikkutforming og lovgivning.

Menneskehandel og sexkjøpsloven (Den nordiske modellen)

Menneskehandel blir stadig mer komplekst, både i utnyttelsesformer og bakgrunnen til de utsatte. Kvinner og jenter rammes i særlig grad av kombinasjoner av seksuell utnyttelse, tvangsarbeid, kriminalitet og vold. Disse forholdene forsterkes ytterligere i krig, konflikt, fattigdom og migrasjon.

Den økende bruken av digitale plattformer har effektivisert rekruttering, kontroll og utnyttelse, og bidratt til økt omfang av menneskehandel globalt. Dette understreker behovet for helhetlige, forebyggende og tverrsektorielle tiltak.

Norge bør, i likhet med Sverige, fremheve sexkjøpsloven som ett av flere virkemidler for å redusere etterspørselen som driver utnyttelse, menneskehandel og vold mot kvinner – innenfor rammen av en helhetlig likestillings- og menneskerettighetstilnærming.

Styrking av rettsvernet for voldsutsatte

Styrket rettsvern for voldsutsatte er en grunnleggende forutsetning for reell likestilling. Kvinner rammes i uforholdsmessig stor grad av mangelfull rettssikkerhet i saker som gjelder vold i nære relasjoner, voldtekt og seksuelle overgrep.

Mange voldsutsatte kvinner møter strukturelle, rettslige og praktiske barrierer i møte med rettssystemet. Et effektivt og tilgjengelig rettssystem som sikrer beskyttelse, ansvarliggjøring av gjerningspersoner og oppfølging av de utsatte, er avgjørende for å ivareta kvinners menneskerettigheter.

Norge bør derfor fremheve behovet for målrettede tiltak som gir kvinner reell tilgang til rettferdighet – før, under og etter rettsprosessen – herunder kjønnsperspektiv i utforming av lovgivning og politiske beslutninger.

Lovlige og trygge aborter

Norges innsats under CSW bør også inkludere et tydelig fokus på retten til lovlige og trygge aborter for alle kvinner og jenter.

Som et land som kan fremme positiv omtale av SRHR-relaterte spørsmål uten risiko for represalier, har Norge en særskilt rolle og et ansvar for å tydelig løfte dette temaet internasjonalt.

Global deltakelse

Det er en økende utfordring at deltakere, særlig fra det globale sør, hindres i å delta i CSW på grunn av blant annet utfordringer med å få visum. Norge bør aktivt påpeke og adressere hvordan dette svekker representasjon og inkludering i prosessen, og bidra til løsninger for å sikre bred og reell global deltakelse.

Innspillet er signert av:

Norsk Kvinnesaksforening
Kvinneuniversitetet i Norden
Internasjonal kvinneliga for fred og frihet - Norge
JURK - Juridisk rådgivning for kvinner
Krisesentersekretariatet
Kvinnefronten
Norges KvinneLobby